

 > ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

Αιμιλία Υψηλάντη

«Στις δυσκολίες επιλέγω τη φυγή - Εβρισκα καταφύγιο στην εργασία»

Μιλά για τη ζωή της στα «ΝΕΑ» η ηθοποιός Αιμιλία Υψηλάντη

Ζωή Λιάκα
25 Σεπτεμβρίου 2020 | 07:17

καλή σχέση της ηθοποιού με τον χρόνο, η διεκδίκηση της ελευθερίας της, οι επιλογές στη ζωή και την τέχνη της ήταν τα κομμάτια του παζλ στην ωραία πορεία της. Έχει σταθερά το βλέμμα στραμμένο στη δημιουργία και παραδέχεται ότι δεν ήταν πουθενά επαρκής

Είναι αισιόδοξο που προγραμματίζετε την παράστασή σας και συνεχίζετε τις πρόβες σας, παρόλο που η ατμόσφαιρα έχει γίνει ασφυκτική για την τέχνη.

Παρ' όλες τις δυσκολίες και τις ανασφάλειες της φετινής περιόδου, αποφασίσαμε να ξεκινήσουμε τη δουλειά μας. Ηθελα να κάνω αυτό το έργο πολύ καιρό. Είναι του Γουίλιαμ Νίκολσον και δεν έχουν παρουσιαστεί έργα του στην Ελλάδα. Είναι γνωστός στον κινηματογραφικό χώρο γιατί έχει βραβευτεί για τον «Μονομάχο», αλλά έχει γράψει θεατρικά και ποίηση. Το έργο λέγεται «Υποχώρηση από τη Μόσχα».

Γιατί είναι η ώρα τώρα;

Γιατί μιλάει για ένα ζευγάρι μιας προχωρημένης ηλικίας. Παλιότερα είχα άλλες προτεραιότητες, τώρα μπορώ να παίξω αυτόν τον ρόλο. Ξέρετε, για μας τους ηθοποιούς, με τα χρόνια που περνάνε, χάνουμε τη δυνατότητα να κάνουμε ρόλους που θέλαμε. Και εδώ συμβαίνει το εξής: ρόλους που τους έχεις καταλάβει αργότερα ή επιθυμείς δεν μπορείς να τους ερμηνεύσεις. Οπότε πρέπει να κάνεις επιλογές που έρχονται κοντά στη σκηνική σου παρουσία. Με αυτά τα κριτήρια επιλέγω τους ρόλους που θα ερμηνεύσω.

Εκείνη την εποχή πώς αποφασίσατε να ακολουθήσετε το επάγγελμα του ηθοποιού;

Αν ήσουν από την επαρχία, είχε μια σημασία. Δεν μιλάμε για μια εποχή που ήταν το σεξ ελεύθερο. Που οι γυναίκες μπορούσαν να καθορίσουν τα ζητήματα της σεξουαλικής τους ζωής όπως εκείνες ήθελαν, ασχέτως γάμου κ.λπ. Ολο αυτό το πλέγμα έκανε τις μικροαστές οικογένειες διστακτικές. Ετσι και οι δικοί μου μού έθεσαν όρο ότι για να χρηματοδοτήσουν τις σπουδές μου στο Θέατρο Τέχνης θα πρέπει να πάρω πρώτα το πτυχίο μου από την Ανωτάτη Εμπορική όπου φοιτούσα. Σήμερα βέβαια τα πράγματα είναι στην άλλη άκρη.

Εννοείται ότι οι γονείς παροτρύνουν τα παιδιά τους ν' ασχοληθούν με επαγγέλματα που τους χαρίζουν αναγνωρισιμότητα.

Με τρομάζει που κάθε χρόνο 1.000 και πλέον παιδιά δίνουν εξετάσεις στο Εθνικό. Εχουμε ένα επάγγελμα που η μόνη σταθερή του είναι η ανεργία. Είναι παγκόσμιο το φαινόμενο. Μόνο μία χώρα έχω συναντήσει - όταν ήμουν αντιπρόεδρος της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας Ηθοποιών - όπου οι ηθοποιοί δεν έχουν ανεργία και είναι η Φινλανδία. Η ανεργία δεν συνδέεται με το πόσο ταλαντούχος είναι ένας ηθοποιός.

Δεν λειτουργεί δηλαδή αξιοκρατικά.

Ξέρετε κανένα επάγγελμα όπου ισχύει η αξιοκρατία; Είναι όμως πολλά εκείνα που καθορίζουν τα ζητήματα ενός ανθρώπου, όπως η τύχη.

Στη δική σας πορεία τι ρόλο έπαιξε;

Εχω μείνει πολλές φορές άνεργη και έχω κάνει πολλές δουλειές. Ακόμη και του δημοσιογράφου. Εργάστηκα στη «Νέα Ελλάδα» και έφυγα έπειτα από έναν χρόνο που έγινε «Ριζοσπάστης». Δεν είχα τότε σχέση με την Αριστερά.

Μια γυναίκα ηθοποιός πρέπει να υποστηρίξει πολλούς ρόλους και εκτός σκηνής. Καταφέρατε ν' ανταποκριθείτε ως σύζυγος, ως φίλη και ως μητέρα;

Δεν είμαι σύζυγος, είμαι σύντροφος, σχεδόν τριάντα χρόνια. Εχω παντρευτεί μία φορά, τον πατέρα της κόρης μου, και χώρισα. Βάζετε όμως σημαντικά ζητήματα. Πολλές φορές έχω θελήσει να κάνω καινούργιες φιλίες, αλλά σκέφτομαι ότι δεν επαρκώ και παραμένω στις παλιές. Καθένας από αυτούς τους ρόλους θέλει αφοσίωση και χρόνο.

Ως μητέρα ήσασταν επαρκής;

Πουθενά δεν ήμουν επαρκής. Ολοι βιώνουμε - σε όλους τους ρόλους που καλούμαστε ν' ανταποκριθούμε - την ανημποριά μας. Τι θα πει να ήμουν καλύτερη μητέρα, δεν το ξέρω. Πιστεύω ότι αυτό που θα μπορούσε να δώσει ένας γονιός στο παιδί του είναι αγάπη και τη σιγουριά ότι είσαι εκεί για να το βοηθήσεις. Βεβαίως, και μέχρι μια ηλικία να είσαι και πρακτικά εκεί. Για να είσαι καλή μητέρα πρέπει να φροντίσεις και τον εαυτό σου. Διότι, αν δεν προχωρήσεις, όλες σου οι προσωπικές αδυναμίες δηλητηριάζουν τη σχέση σου με το παιδί σου.

Τι σχέση έχει αναπτυχθεί ανάμεσα σε μια γυναίκα όμορφη, δραστήρια και αναγνωρίσιμη, όπως εσείς, και στο παιδί της;

Τα θέματα ανάμεσα σε μια γυναίκα όπως την περιγράφετε και στην κόρη - όχι σε έναν γιο, έχει σημασία - είναι πολλά. Εχω κάνει πολλά έργα σχετικά με αυτό το ζήτημα γιατί με απασχολούσε - και με τη μητέρα μου και με την κόρη μου. Τη μάνα σου την καταλαβαίνεις όταν μεγαλώνεις και πηγαίνεις στη θέση της. Τότε συμφιλιώνεσαι απόλυτα και αυτό είναι ανακουφιστικό. Στη μητέρα βγαίνουν οι συγκρούσεις.

Ποια ήταν πιο συγκρουσιακή σχέση, με τη μητέρα σας ή με την κόρη σας;

Με την κόρη μου. Με τη μητέρα μου δεν είχα συγκρούσεις άμεσες. Ήταν μια πολύ σοφή και μορφωμένη γυναίκα. Παιδαγωγός. Κάποια στιγμή που δεν της άρεσε μια επιλογή μου, μου έστειλε ένα γράμμα. Το ανοίγω, διαβάζω την αρχή και για να μη θυμώσω το σκίζω. Δυστυχώς. Υστερα από έξι μήνες ήμασταν ξανά σαν να μην έχει συμβεί τίποτα.

Ήταν υπόγεια συγκρουσιακή η σχέση με τη μητέρα σας.

Ναι, και προερχόταν κυρίως από εμένα. Για παράδειγμα, δεν της έλεγα ότι θα πάω ταξίδι στο νότιο ημισφαίριο, αλλά όταν επέστρεφα μου έλεγε «ξέρω ότι ήσουν πολύ μακριά». Δεν την έκανα συμμετοχο στις επιλογές μου. Της ανακοίνωνα απλώς ό,τι ήθελα να κάνω. Ο πατέρας μου, από την άλλη, ήταν πολύ ψυχραιμος. Με την κόρη μου ήταν πιο εμφανής η σύγκρουση.

Γιατί;

Η κόρη μου - ηθοποιός - ήταν πιο όμορφη από εμένα. Θα μπορούσε να έχει και καλύτερη τύχη επαγγελματικά σε σχέση μ' εμένα. Για διάφορους λόγους είχαμε συγκρούσεις. Η σχέση μας, επειδή ζήσαμε οι δυο μας για πολύ μεγάλο διάστημα, ήταν «κολλημένη». Κοιμόμασταν στο ίδιο κρεβάτι. Δεν έγινε η απελευθέρωσή της στην εφηβεία και αργότερα. Προσπαθώ στην κόρη μου να κόψω τον ομφάλιο λώρο. Ετσι γίνονται οι σχέσεις συγκρουσιακές. Όταν παύουν να υπάρχουν οι εξαρτήσεις και όλο το φαντασιακό, τότε μπορείς να καταλάβεις τι

είναι ο ένας και τι ο άλλος. Πολλές φορές την προκαλώ να πει κάτι εναντίον μου, αλλά δεν το δέχεται. Προσδοκώ εγώ από εκείνη κάποια πράγματα κι εκείνη από εμένα, χωρίς να μπορούμε να τα εκπληρώσουμε η μία για την άλλη.

Πώς αντιμετωπίζατε άλλες δύσκολες καταστάσεις στη ζωή σας;

Εχω δεχθεί πολλές απογοητεύσεις και διαψεύσεις. Προσπαθούσα να βρω λύσεις διαφυγής. Αυτό που με χαρακτηρίζει στις δυσκολίες σπάνια είναι η επίθεση. Επιλέγω τη φυγή. Εβρισκα καταφύγιο πάντα στην εργασία. Την όποια εργασία. Μόνο τότε απελευθερώνομαι. Για αυτή την αντίληψη οφείλω πολλά στο Κομμουνιστικό Κόμμα. Για ένα μεγάλο διάστημα στη ζωή μου η μόνη διαδρομή που έκανα ήταν από το Παγκράτι στο Κολωνάκι. Η μητέρα μου έδινε τον μισθό της για να πάρω το καλύτερο φόρεμα και να χτενίζομαι στον Αγγελο. Ημουν ένα ονειροπαρμένο επαρχιωτοκόριτσο που ήρθε από την Αμαλιάδα στην Αθήνα.

Τι λέγατε τότε στον εαυτό σας;

Θα γίνω ηθοποιός - άσχετη με την πραγματικότητα. Ημουν «φευγάτη» και δεν ανταποκρινόμουν στα καθημερινά καθήκοντα απέναντι στους γονείς μου - να τους επισκέπτομαι, να τους βλέπω κ.λπ. Ευτυχώς, αργότερα πήγαινα στη μητέρα μου κάθε μέρα και την έβλεπα και κάλυψα όλο το κενό της δικής μου ελευθερίας. Η αλήθεια είναι ότι χόρτασα ελευθερία και γι' αυτό μπορούσα ν' αλλάζω τη ζωή μου οποιαδήποτε στιγμή.

Ποιες αλλαγές κάνατε, για παράδειγμα;

Να γίνω δημοσιογράφος και να τα παρατήσω, να πάω και να φύγω από το Κομμουνιστικό Κόμμα, να πάω στον δήμο, να παντρευτώ έναν άντρα και να φύγω, να γίνω ηθοποιός και κάποια στιγμή να τα εγκαταλείψω.

Πότε συνέβη;

Οταν τελείωσα τη σχολή του Θεάτρου Τέχνης, δεν μου άρεσε το επάγγελμά μου. Ερωτεύτηκα έναν ναυτικό και πήγα στην Καραϊβική. Μαζί του ταξίδεψα στον κόσμο για δύο χρόνια.

Και πώς επιστρέψατε στο θέατρο;

Πάντα επιστρέφεις στο «σπίτι» σου.

Ακολουθήστε **TA NEA** στο **Google News** και μάθετε πρώτοι όλες τις ειδήσεις

Δείτε όλες τις τελευταίες **Ειδήσεις** από την Ελλάδα και τον Κόσμο, από **TA NEA**

Share 9

ΑΙΜΙΛΙΑ ΥΨΗΛΑΝΤΗ **ΗΘΟΠΙΟΣ**